

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Vrchní soud v Olomouci projednal ve veřejném zasedání konaném dne 26. března 2024 v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Vladimíra Štefana a soudců Mgr. Magdy Mihulové a JUDr. Michaela Vrtka, Ph.D., odvolání **obžalovaného Leoše H.**, narozeného xxx, proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 3. 10. 2023, č. j. 28 T 14/2019-7629, a rozhodl

takto:

I. Podle § 258 odst. 1 písm. b), písm. d), písm. e), odst. 2 tr. ř. se napadený rozsudek z podnětu odvolání obžalovaného Leoše H. částečně zrušuje, a to v celé odsuzující části.

II. Za splnění podmínek § 259 odst. 3 tr. ř. se v tomto směru nově rozhoduje tak, že obžalovaný

Leoš H., narozený xxx v xxx, trvale bytem xxx,

je vinen, že

jako osoba oprávněná - starosta obce Vápenná, IČ 00303526, se sídlem Vápenná 442, Vápenná, podal jménem této obce dne 24. května 2012 na Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR (dále jen „ministerstvo“) žádost o dotaci ve výši 100 % způsobilých výdajů na realizaci projektu "Multifunkční centrum sociálních služeb a fakultativních činností ve Vápenné", registrační číslo CZ.1.06/3.1.00/06.08289, v rámci 6. výzvy - oblast intervence 3.1, aktivita b) investiční podpora příslušníků sociálně vyloučených romských lokalit/komunit, kdy konkrétně požádal o dotaci na rekonstrukci objektu tzv. Latzelovy vily na adrese Vápenná č.p. 1, která byla majetkem obce, dále

na pořízení vybavení tohoto objektu a pořízení osobního automobilu, to vše za účelem poskytování sociálních služeb registrovaných dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, a na ně navázaných fakultativních činnostech, určených pro cílovou skupinu – obyvatele sociálně vyloučených romských lokalit/komunit, když poté, co byla žádost ze strany ministerstva schválena a bylo vydáno Rozhodnutí o poskytnutí dotace č. j. 22013/1579-682 ze dne 11. února 2013, následně upravené pěti změnami, zajistil provedení prvních dvou fází projektu, tedy fáze přípravné a realizační, v rámci kterých došlo k výběru dodavatelů, kteří následně realizovali rekonstrukci objektu, dodání vybavení objektu a dodání vozidla tovární značky Fiat Doblo, poté bylo ze strany ministerstva žadateli na základě jím předložených žádostí o platbu ve čtyřech splátkách, konkrétně ve dnech 2. července 2014, 5. září 2014, 17. prosince 2014 a 18. června 2015 vyplacena dotace v plné výši, tedy v částce 10 120 899,26 Kč, která byla financována z 85 % z prostředků strukturálního fondu Evropského fondu pro regionální rozvoj a z 15 % ze státního rozpočtu ČR,

přičemž, přestože z Příručky pro žadatele a příjemce, z Podmínek Registrace a Rozhodnutí o poskytnutí dotace věděl, že nedílnou fází projektu je i třetí fáze – fáze provozní, kdy je příjemce dotace povinen po celou dobu tzv. udržitelnosti projektu, která činí 5 let a začala plynout dnem 18. prosince 2014, využívat z dotačních prostředků rekonstruovaný objekt a pořízený majetek k poskytování sociálních služeb registrovaných dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, a na ně navázaných fakultativních činnostech, pro obyvatele sociálně vyloučených romských lokalit/komunit, a současně naplnit stanovené monitorovací indikátory (Počet nových sociálních služeb, Kapacita nových sociálních služeb a Naplnění kapacity), k jejichž naplnění se zavázal v Rozhodnutí o poskytnutí dotace, naplnění uvedeného účelu nikdy nezajistil, a byť byl shora uvedený obecní majetek rekonstruovaný i majetek pořízený z poskytnuté dotace vědomě využíván v rozporu s dotačními podmínkami ke zcela jiným účelům, zejména pak pro potřeby obce a jejích občanů, tak z pozice statutárního zástupce žadatele o dotaci a současně z pozice starosty obce Vápenná záměrně nesplnil povinnost uloženou příjemci dotace dle článku **III. Podmínky**, na které je poskytnutí dotace vázáno, bod 4. Podmínek Rozhodnutí o poskytnutí dotace, a neinformoval poskytovatele dotace prostřednictvím Centra pro regionální rozvoj ČR o skutečnostech, které mají vliv na plnění Rozhodnutí a Podmínek, a následně nejméně do zprávy označené Závěrečné vyhodnocení akce nechal uvést vědomě nepravdivé údaje o počtu nových sociálních služeb a aktivit a údaje o kapacitách jednotlivých sociálních služeb, a to vše s cílem vyhnout se povinnosti vrátit poskytnutou dotaci, jak je tato povinnost vymezena ve článku IV., bod 3.3 podmínek Rozhodnutí o poskytnutí dotace,

čímž byla způsobena celková škoda ve výši 10 120 899,26 Kč, z toho Evropské unii škoda ve výši 8 602 764,37 Kč,

tedy

jednak

použil prostředky získané účelovou dotací na jiný než určený účel a způsobil takovým činem škodu velkého rozsahu,

jednak

neoprávněně použil finanční prostředky pocházející z rozpočtu Evropské unie a majetek pořízený z rozpočtu Evropské unie a způsobil takovým činem značnou škodu,

čímž spáchal

jednak

zvláště závažný zločin dotačního podvodu podle § 212 odst. 2, odst. 6 písm. a) tr. zákoníku ve znění novely provedené zákonem č. 333/2020 Sb.,

jednak

zločin poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 260 odst. 2, odst. 4 písm. c) tr. zákoníku ve znění novely provedené zákonem č. 333/2020 Sb.,

a za to se odsuzuje

podle § 212 odst. 6 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku a § 58 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 3 (tří) let.

Podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 tr. zákoníku se výkon tohoto trestu podmíněně odkládá na zkušební dobu v trvání 4 (čtyř) let.

Podle § 67 odst. 1 tr. zákoníku, § 68 odst. 1, odst. 2 tr. zákoníku se obžalovanému ukládá peněžitý trest ve výměře 150 celých denních sazeb s vyšší denní sazby 2 000 Kč, tedy celkem 300 000 Kč (třístatisíckorunčeských).

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 3. 10. 2023, č. j. 28 T 14/2019-7629, byl obžalovaný Leoš H. uznán vinným zvláště závažným zločinem poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 260 odst. 1, odst. 5 tr. zákoníku ve znění zákona č. 333/2020 Sb. a zvláště závažným zločinem dotační podvod podle § 212 odst. 1, odst. 6 písm. a) tr. zákoníku ve znění zákona č. 333/2020 Sb., kterých se měl dopustit tím, že

jako osoba oprávněná - starosta obce Vápenná, IČ 00303526, se sídlem Vápenná 442, Vápenná, podal jménem této obce dne 24. května 2012 na Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR (dále jen „ministerstvo“) žádost o dotaci ve výši 100 % způsobilých výdajů na realizaci projektu "Multifunkční centrum sociálních služeb a fakultativních činností ve Vápenné", registrační číslo CZ.1.06/3.1.00/06.08289, v rámci 6. výzvy - oblast intervence 3.1, aktivita b) investiční podpora příslušníků sociálně vyloučených romských lokalit/komunit, kdy konkrétně požádal o dotaci na rekonstrukci objektu tzv. Latzelovy vily na adrese Vápenná č.p. 1, která byla majetkem obce, dále na pořízení vybavení tohoto objektu a pořízení osobního automobilu, to vše za účelem poskytování sociálních služeb registrovaných dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, a na ně navázaných fakultativních činností, určených pro cílovou skupinu – obyvatele sociálně vyloučených romských lokalit/komunit, když poté, co byla žádost ze strany ministerstva schválena a bylo vydáno Rozhodnutí o poskytnutí dotace č. j. 22013/1579-682 ze dne 11. února 2013, následně upravené pěti změnami, zajistil provedení prvních dvou fází projektu, tedy fáze přípravné a realizační, v rámci kterých došlo k výběru dodavatelů, kteří následně realizovali rekonstrukci objektu, dodání vybavení objektu a dodání vozidla tovární značky Fiat Doblo, po té bylo ze strany ministerstva žadateli na základě jím předložených žádostí o platbu ve čtyřech splátkách, konkrétně ve dnech 2. července 2014, 5. září 2014, 17. prosince 2014 a 18. června 2015 vyplacena dotace v plné výši, tedy v částce 10 120 899,26 Kč, která byla financována z 85 % z prostředků strukturálního fondu Evropského fondu pro regionální rozvoj a z 15 % ze státního rozpočtu ČR,

příčemž přestože z Příručky pro žadatele a příjemce, z Podmínek Registrace a Rozhodnutí o poskytnutí dotace věděl, že nedílnou fází projektu je i třetí fáze – fáze provozní, kdy je příjemce dotace povinen po celou dobu tzv. udržitelnosti projektu, která činí 5 let a začala plynout dnem 18. prosince 2014, využívat z dotačních prostředků rekonstruovaný objekt a pořízený majetek k poskytování sociálních služeb registrovaných dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, a na ně navázaných fakultativních činností, pro obyvatele sociálně vyloučených romských lokalit/komunit, a současně naplnit stanovené monitorovací indikátory (Počet nových sociálních služeb, Kapacita nových sociálních služeb a Naplnění kapacity), k jejichž naplnění se zavázal

v Rozhodnutí o poskytnutí dotace, naplnění uvedeného účelu nikdy nezajistil, a byť byl shora uvedený obecní majetek rekonstruovaný i majetek pořízený z poskytnuté dotace vědomě využíván v rozporu s dotačními podmínkami ke zcela jiným účelům, zejména pak pro potřeby obce a jejích občanů, tak z pozice statutárního zástupce žadatele o dotaci a současně z pozice starosty obce Vápenná záměrně nesplnil povinnost uloženou příjemci dotace dle článku III. Podmínky, na které je poskytnutí dotace vázáno, bod 4. Podmínek Rozhodnutí o poskytnutí dotace a neinformoval poskytovatele dotace prostřednictvím Centra pro regionální rozvoj ČR o skutečnostech, které mají vliv na plnění Rozhodnutí a Podmínek, a následně nejméně do zprávy označené Závěrečné vyhodnocení akce nechal uvést vědomě nepravdivé údaje o počtu nových sociálních služeb a aktivit a údaje o kapacitách jednotlivých sociálních služeb, a to vše s cílem vyhnout se povinnosti vrátit poskytnutou dotaci, jak je tato povinnost vymezena ve článku IV., bod 3.3 podmínek Rozhodnutí o poskytnutí dotace,

čímž byla způsobena škoda ve výši 8 602 764,37 Kč Evropské unii a škoda ve výši 1 518 134,89 Kč České republice.

Za tyto trestné činy a za sbíhající se trestné činy poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 260 odst. 1 tr. zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku a dotační podvod podle § 212 odst. 1 tr. zákoníku, kterými byl uznán vinným rozsudkem Krajského soudu Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 4. 2. 2021, č. j. 28 T 14/2019-7349, který nabyl právní moci dne 16. 4. 2021, byl odsouzen k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 5 let nepodmíněně, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou. Podle § 67 odst. 1 tr. zákoníku, § 68 odst. 1, 2, 3, 4, 5 tr. zákoníku byl obžalovanému uložen peněžitý trest ve výměře 60 celých denních sazeb, kdy denní sazba se určuje na 1000 Kč (celkem 60 000 Kč). Současně byl zrušen výrok o trestu z rozsudku Krajského soudu Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 4. 2. 2021, č. j. 28 T 14/2019-7349, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

Naproti tomu byl obžalovaný Leoš H. podle § 226 písm. b) tr. ř. zproštěn obžaloby Krajského státního zastupitelství v Ostravě, pobočka v Olomouci, č. j. 2 KZV 13/2019-47, ze dne 25. 10. 2019 pro skutek, že

jako starosta obce Vápenná, IČ 00303526, se sídlem Vápenná 442, Vápenná, v přesně nezjištěné době a na přesně nezjištěném místě, v souvislosti s čerpáním dotace obcí Vápenná na projekt „Společné aktivity obcí mikroregionů Žulovska a Javornicka při integraci osob ze sociálně vyloučených romských lokalit“, registrační číslo CZ.1.04/3.2.00/55.00008, z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost, umožnil subjektu Darmoděj z.ú., IČ 27027864, se sídlem Jeseník, Dukelská 456/13, na období od 1. června 2012 do 30. června 2015 za úplatu užívat nebytové prostory v objektu na adrese Vápenná č.p. 118, který je v majetku obce Vápenná, a to za účelem poskytování sociálních služeb, přestože nebyl k tomuto úkonu pověřen Radou obce Vápenná a tento pronájem nebyl ani předem schválen usnesením Rady obce Vápenná a takto jednal, přestože jako dlouholetý starosta obce Vápenná si byl vědom, že dle ustanovení § 102 odst. 2 písm. m) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) v tehdy platném a účinném znění, patřilo uzavírání nájemních smluv do výlučné působnosti rady obce a starosta ji tedy nemohl samostatně vykonávat, přesto jménem obce uzavřel se subjektem Darmoděj z.ú. smlouvu a uvedené prostory na jejím základě umožnil spolku užívat za částku 2 500 Kč měsíčně, přičemž však tyto platby nenechal zasílat na účet obce, nýbrž na účet č. 237682417/0300 majitele OS - KAPKA, z.s., IČ 26999510, se sídlem Vápenná 4, který spoluzakládal a vykonával zde funkci předsedy výkonného výboru, a to s úmyslem opatřit tomuto spolku neoprávněný majetkový prospěch na úkor obce, kdy takto zaslal zapsaný ústav Darmoděj na účet spolku OS-KAPKA, z.s. celkovou částku 95 000 Kč, tímto jednáním obžalovaný současně neoprávněně a vědomě zkrátil rozpočet obce Vápenná o částku 95 000 Kč, přestože věděl, že jakožto starosta obce a tedy jako jeden z orgánů obce má povinnost spravovat majetek obce účelně, hospodárně, v souladu se zájmy obce a rovněž povinnost chránit tento majetek před zneužitím, když tyto

povinnosti jsou mu uloženy konkrétně ustanovením § 38 odst. 1, odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů,

ve kterém byly podanou obžalobou spatřovány přečiny zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a), písm. b) tr. zákoníku a porušení povinnosti při správě cizího majetku podle § 220 odst. 1 tr. zákoníku,

neboť v žalobním návrhu označený skutek není trestným činem.

Podle § 229 odst. 3 tr. ř. byla poškozená Obec Vápenná, IČ: 00303526, se sídlem 790 64 Vápenná č.p. 442, odkázána s nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

2. Proti odsuzující části tohoto rozsudku podal odvolání obžalovaný Leoš H. a písemně je odůvodnil prostřednictvím svého obhájce. Proti zprošťující části rozsudku nebylo žádnou ze stran odvolání podáno.
3. V odvolání ze dne 1. 11. 2023 obžalovaný podání odvolání opřel o důvody stanovené v § 258 odst. 1 písm. a), c) a e) tr. ř. Výrok o vině je podle odvolatele v naprosto zjevném a flagrantním rozporu se všemi dílčími skutkovými závěry, ke kterým soud prvního stupně dospěl po provedeném dokazování a které svědčí výhradně ve prospěch obžalovaného. S ohledem na skutečnost, že oproti předešlým zprošťujícím rozsudkům došlo k doplnění dokazování jen v nevýznamném rozsahu a rozhodně ne způsobem, který by byl s to zvrátit předchozí výsledky dokazování, je napadený rozsudek v přímém rozporu se zásadou legitimního očekávání a je v tomto směru neústavně nepředvídatelný. Výrok o trestu označil za nepřiměřeně přísný, přičemž pro případ, že by soud z jakéhokoliv důvodu dospěl k závěru o vině obžalovaného, je podle něj jednoznačně na místě aplikovat příslušnou úpravu o mimořádném snížení trestu pod dolní hranici zákonné trestní sazby a minimálně ve vztahu k trestu odnětí svobody ukládat trest v rozsahu umožňujícím podmíněný způsob jeho uložení.
4. V písemném odůvodnění odvolání ze dne 26. 11. 2023 doplnil, že odvolání je podáno z důvodů uvedených v § 258 odst. 1 písm. b), písm. c), písm. d) tr. ř. K důvodům uvedeným v § 258 odst. 1 písm. b) a c) tr. ř. uvedl, že má za to, že napadený rozsudek nespĺňuje obecné požadavky týkající se odůvodnění rozhodnutí, trpí vadami, spočívajícími v pochybnostech o správnosti skutkových zjištění, nejasností skutkových zjištění i tím, že se soud nevypořádal se všemi okolnostmi významnými pro své rozhodnutí. Ve smyslu § 258 odst. 1 písm. d) tr. ř. vytýká soudu porušení ustanovení trestního zákona ve vztahu k užití právní kvalifikaci a rezignaci na posouzení celkového zjištěného skutkového stavu prizmatem subsidiarity trestní represe. Znovu zopakoval, že výrok o vině je ve flagrantním rozporu se všemi dílčími skutkovými závěry, ke kterým soud prvního stupně po provedeném dokazování dospěl, jež jsou patrné ve shrnutí uvedeném v bodech 182. – 189. odůvodnění rozsudku, a které jednotlivě i společně ve vzájemné logické souvislosti a provázanosti svědčí výhradně ve prospěch obžalovaného, stejně jako výhradně v jeho prospěch svědčily v předchozích rozsudcích soudu prvního stupně, ve kterých na základě takřka stejných skutkových závěrů, doplněných nyní jen o několik dílčích relevantních skutečností, z nichž ani jedna nebyla v neprospěch obžalovaného, dospěl ke zprošťujícímu výroku. Přezkoumávaný výrok o vině je proto podle obžalovaného v hrubém rozporu se zjištěnými skutkovými závěry a v přímém rozporu se zásadou legitimního očekávání a je neústavně nepředvídatelný (k tomu odkazuje na nález Ústavního soudu, sp. zn. II. ÚS 296/01). Z napadeného rozsudku není patrný ani dílčí skutkový závěr, který by svědčil o naplnění objektivní a subjektivní stránky spáchaného skutku a nepodává se z něj žádný přímý důkaz ani žádný řetězec nepřímých důkazů, jejichž provedením by takové skutkové závěry byly naplněny.
5. V další části se odvolatel zaměřil na čtyři okruhy, s nimiž se měl soud prvního stupně podle předchozího zrušovacího rozhodnutí odvolacího soudu blíže vypořádat: a/ vykazování monitorovacích indikátorů po dobu udržitelnosti projektu, b/ využití vozidla zn. Fiat Doblo pořízeného z dotačních prostředků, c/ prodloužení podnájmu neziskové organizace Darmoděj

v objektu č. p. 118 až do 30. 9. 2015, d/ důvody, které vedly organizace ESTER a Člověk v tísni k označení podmínek výběrového řízení vypsání obcí na další poskytování sociálních služeb v roce 2015 za „nikoliv optimální“, a má za to, že ani z jednoho z těchto okruhů nevyvstala žádná skutečnost, která by svědčila o vině obžalovaného.

6. K okruhu označenému písmenem a/ uvedl, že v rozhodné době měl důvěru v profesionalitu spolupracujících subjektů o tom, že mu dodávají taková fakta, informace a podklady, které odpovídají jak objektivní realitě, tak příslušným dotačním pravidlům. Z pozice starosty jakožto řádný hospodář zvažil, že sám osobně nemá na tyto záležitosti odbornou kapacitu, nemůže posoudit se stoprocentní jistotou jejich správnost a ověřovat, zda každý jeden údaj je skutečně v souladu s tím, jak si tuto skutečnost představoval poskytovatel dotace. Pokud jde o monitorovací indikátor pěti nových služeb v rámci závěrečné zprávy z roku 2016, který je s ohledem na bod 190. odůvodnění rozsudku v podstatě klíčovým a jediným dokumentem, na jehož obsahu je závěr o vině obžalovaného založen, zdůraznil, že existoval velice problematický výklad, zda se skutečně mělo jednat o služby výhradně fyzicky v prostorách multifunkčního centra, nebo z hlediska obce jako celku, přičemž terénní služby v obci jako celku poskytovány byly. Také z definice monitorovacího indikátoru uvedeného v Příručce pro žadatele a příjemce podle obžalovaného vyplývá, že tento monitorovací indikátor nerozlišuje formy sociálních služeb, a proto je hodnota stanovena dohromady pro terénní i ambulantní formy služby. Na žádném místě dotačních podmínek nebylo uvedeno, že by k prokázání splnění této povinnosti bylo nutné předložit rozhodnutí o registraci sociálních služeb, ze kterého musí vyplývat, že sociální služby musí být registrovány s místem poskytování nebo kontaktním místem sociální služby na adrese Vápenná č. p. 1, a správce daně v tomto směru konstruoval dotační podmínky nad jejich skutečný rámec. V obci Vápenná byly poskytovány ze strany organizace Darmoděj sociální služby terénní formou a tato forma je vykonávána do dnešních dnů. Pokud z dikce dotačních podmínek nevyplývají tyto povinnosti, případně jsou tyto povinnosti stanoveny nejednoznačně, nemohl se odvolatel dopustit porušení rozpočtové kázně a případné nejasnosti mu nemohou být jakožto příjemci dotace kladeny k tíži (k tomu odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 Afs 90/2012). Nad to namítl, že při vyplňování průběžných zpráv i závěrečné zprávy organizace Darmoděj a administrátor projektu Český projekt vyhodnotily, jak je nutno monitorovací indikátory vyplnit, a obžalovaný neměl reálně možnost, schopnost ani vědomost to nějak zpochybňovat a jít proti výkladu, který obdržel od profesionálních subjektů. Má za to, že z uvedeného vyplývá, že výklad v tomto směru nemusel být jednoznačný, tudíž se nemůže bez dalšího jednat o úmyslný trestný čin. Případná objektivní nesprávnost nějakého údaje se v žádném případě nerovná úmyslnému zavádění nebo lhaní, nicméně napadený rozsudek zcela rezignoval na to, zda byl prokázán jakýkoliv úmysl. Naplnění všech objektivních i subjektivních znaků vytykánych skutkových podstat má podle rozsudku, konkrétně bodu 190. jeho odůvodnění, zakládat způsob vyplnění závěrečné monitorovací zprávy, což však podle obžalovaného není závěr, který by měl jakoukoliv oporu v soudním spisu a v provedeném dokazování. Naopak sám obžalovaný v roce 2015 po neúspěšném výběrovém řízení proaktivně a zcela dobrovolně, z vlastní vůle, oznámil Ministerstvu práce a sociálních věcí tuto skutečnost, a tím požádal o zkrácení doby projektu tak, aby se vyhnul porušení dotačních podmínek. Pokud takto sám upozornil Ministerstvo práce a sociálních věcí, že v multifunkčním centru na adrese Vápenná č. p. 1 nebudou moci být služby do budoucna poskytovány, bylo by absurdní, aby následně v roce 2016, kdy vznikla Závěrečná zpráva o naplněnosti monitorovacích indikátorů, se vědomě pokusil dotačnímu orgánu lhát či uvádět vědomě zavádějící informace.
7. K využití vozidla zn. Fiat Doblo (okruh označený bodem b/) obžalovaný uvedl, že vozidlo bylo pořízeno v říjnu 2014, nehrálo žádnou klíčovou roli a skutečnost, zda pořízení tohoto vozidla a možnost použít je k případnému využití, bylo subjektu Darmoděj, konkrétně řediteli V., oznámeno, zůstala z hlediska dokazování v zásadě v rovině tvrzení proti tvrzení a vyjma rozporných tvrzení obžalovaného a svědka V. objektivně žádné jiné důkazy nebyly

provedeny a objektivně ani neexistují. Postoj svědka V. k celému průběhu projektu a důvodům jeho ukončení obžalovaný označil za alibistický, jmenovaný podle obžalovaného trvale usiluje přenést veškerou odpovědnost za krach tohoto projektu na obec, potažmo na obžalovaného. V průběhu dokazování přitom vyšly na povrch velice zvláštní skutečnosti ohledně toho, jak svědek V. spravuje organizaci Darmoděj a jak se „zbavuje“ opozičních lidí, jakmile dochází v organizaci k vnitřní kontrole a ke vzniku opozice, aby se mu nikdo „nedíval pod ruce“. Svědkyněmi Š. a R. byl svědek V. opakovaně usvědčen z toho, že obžalovanému vědomě lhal a dlouhodobě hledal cestu, jak z předmětného projektu vycouvat. Tomu odpovídají skutkové závěry soudu prvního stupně, patrné z bodů 182. a 183. rozsudku. Na základě osamocené tvrzení nedůvěryhodného svědka V. tedy nelze učinit legitimní skutkový závěr, že obžalovaný pořízení vozidla organizaci Darmoděj zatajil, svědku V. byla informace o jeho pořízení a dispozici pro účely sociálních služeb obžalovaným předána, a proto obžalovanému nelze klást k tíži, že svědek V., potažmo organizace Darmoděj, „příčiněním“ svědka V. s touto informací nijak dál nenakládala.

8. K okruhu označenému bodem c/, tedy k otázce prodloužení podnájmu organizaci Darmoděj v objektu č. p. 118 do 30. 9. 2015, obžalovaný poukázal na fakt, že z dokazování vyplynulo, že situace ve vztahu k objektu Vápenná č. p. 1 byla objektivně taková, že se do tohoto objektu po kolaudaci nebylo možné okamžitě přestěhovat, tudíž prodloužení nájmu v dané době byl logický krok, který umožnil zajistit alespoň náhradní prostory. Úvahy o tom, že by si obžalovaný chtěl organizaci „pokoutně svázat“ do náhradních prostor na adrese Vápenná č. p. 118, jsou naprosto absurdní a liché, o čemž podle obžalovaného svědčí i to, že organizace Darmoděj následně víceméně svévolně využívání těchto náhradních prostor ukončila ještě před sjednaným termínem, za což po ní nebyl nárokován žádný doplatek. Těmito skutečnostmi považuje za vyvrácené podezření, že by snad možnosti přestěhování organizace Darmoděj do prostor na adrese Vápenná č. p. 1 bránilo prodloužení nájmu v náhradních prostorách.
9. K bodu d/, tj. k důvodům, které vedly organizace ESTER a Člověk v tísni k označení podmínek výběrového řízení na další období poskytování sociálních služeb v roce 2015 za „nikoliv optimální“, uvedl, že žádná odůvodněná informace, že by ze strany obžalovaného (obce) bylo prodloužené výběrové řízení vypsáno úmyslně nevýhodným způsobem, neexistuje. Jedinou výtku vnesl svědek L., nicméně ze strany dalších svědků, zejména Ing. K. S., bylo podrobně vysvětleno, proč takový postup ve smyslu záměrného odchýlení se od mantinelů daných podmínek ani nebyl realizovatelný. V rámci organizace Člověk v tísni nebyla dohledatelná žádná osoba, která by výtky dovozené svědkem F. z údajného rozhovoru s osobami z této organizace potvrdila, tudíž tvrzení svědka F. zůstalo osamocené, neprokázané, tudíž nevěrohodné. Konkrétní indicie, že by došlo k záměrné manipulaci či záměrné nevýhodnosti vypsání podmínek prodlouženého výběrového řízení, nepotvrdily ani doplňující výslechy svědků, naopak například svědek Staněk z organizace ESTER vyjádřil pochopení pro to, že obec neměla z hlediska objektivně daných mantinelů příliš na výběr, jak jinak výběrové podmínky pojmout.
10. Z těchto důvodů má obžalovaný za to, že nebyla naplněna subjektivní stránka skutkových podstat jemu vytýkaných trestných činů, neboť není dán žádný důkaz o úmyslu obžalovaného uvádět vědomě jakékoliv nepravdivé informace, případně jakkoliv vědomě postupovat tak, aby došlo k rozpornému stavu s účelem využití dotačních prostředků, přičemž napadeným rozsudkem je subjektivní stránka u obžalovaného axiomaticky dovozována, aniž by k ní směřoval jediný provedený důkaz. Závěr o vyloučení subjektivní stránky je podle obžalovaného v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího soudu (viz R 46/1963, R 20/1981 a R 92/1951).
11. Zároveň je obžalovaný přesvědčen, že nemohla být naplněna ani objektivní stránka vytýkaných skutkových podstat, neboť na straně obce, potažmo obžalovaného, nedošlo k takovému využívání dotačních prostředků, které by bylo možno označit za rozporné s jejich účelem. Všichni vyslechnutí svědci z řad současných či bývalých zastupitelů a členů rady obce Vápenná se jednoznačně shodli na tom, že zrekonstruovaný objekt Latzelovy vily nebyl užíván k žádným

aktivitám komerčního či výtěžného charakteru, ani k aktivitám, ze kterých by mohl jakkoliv těžit obžalovaný nebo osoby jemu blízké. Objekt zrekonstruované vily podle obžalovaného nebyl a není využíván na jiný účel, než jaký vymezují podmínky dotace. Nikdo sice nepopírá, že ve výsledku nebyl objekt Latzelovy vily využit pro poskytování sociálních služeb v takovém rozsahu, v jakém původně být měl, nicméně podle obžalovaného je diametrální rozdíl mezi nevyužitím dotačních prostředků na sjednaný účel ve smyslu objektivní nemožnosti úplné realizace zamýšleného a kýženého účelu a využitím prostředků na účel jiný, tedy účel rozporný, což podle obžalovaného obžaloba po celou dobu flagrantně ignoruje, a nyní se stejného pochybení dopouští i soud prvního stupně v napadeném rozsudku. S odkazem na dostupnou sjednocující judikaturu, namátkově konkretizovanou rozhodnutími Nejvyššího soudu, sp. zn. 5 To 369/2019, 5 Tdo 1046/2019, 4 Tdo 1029/2019 či 3 Tdo 1146/2016, poukazuje obžalovaný na to, že k vyslovení viny v jiných případech docházelo za situace, kdy byly minimálně v nepřímém úmyslu prostředky zneužity na účel zcela vybočující, kolidující s rámcem schváleného účelu, což jsou situace skutkově naprosto odlišné od tohoto případu. Ačkoliv nikdo nepopírá, že se situace vyvinula tak, že projekt ve své třetí fázi nebyl realizován do úspěšného konce, je nutno poukázat na to, že jakmile bylo zřejmé, že je objektivně vyloučeno, aby se tak stalo, došlo ze strany obce k vrácení dotace v plném rozsahu, a to navzdory skutečnosti, že vina na tomto stavu neležela na obci, potažmo na obžalovaném, ale na poskytovateli sociálních služeb, což explicitně ve svých skutkových závěrech uznal i soud prvního stupně.

12. Kvalifikovaným měřítkem pro posouzení konání obžalovaného je i aplikace kategorie subsidiarity trestní represe, přičemž v situaci, kdy se neprokázalo, že by obžalovaný v kterémkoliv okamžiku jednal ve vztahu k účelu dotace nepoctivě nebo měl ambici využívat dotaci na cokoli jiného než její původní účel, pokládá zahájení trestního řízení, notabene odsouzení za údajný zvlášť závažný zločin dotačního podvodu a údajný zvlášť závažný zločin poškození finančních zájmů EU, za nástroj absolutně nedůvodně excesivní, zbytečný, materiálně neopodstatněný až šikanózní, jelikož společenská škodlivost jeho jednání v trestněprávním slova smyslu je absolutně nulová a jakákoliv nutnost využít prostředky trestního práva jakožto prostředky ultimativního účelu je naprosto vyloučena.
13. V další části odvolání obžalovaný s odkazem na § 258 odst. 1 písm. d) tr. ř. upozornil na to, že napadený rozsudek je zmatečný a nepřezkoumatelný také z toho důvodu, že soud prvního stupně shrnuje popis skutkového stavu právně nesouladně podle § 260 odst. 1, odst. 5 tr. zákoníku ve znění zákona č. 333/2020 Sb. a § 212 odst. 1, odst. 6 písm. a) tr. zákoníku ve znění téhož zákona, ačkoliv shrnutí skutkového stavu odpovídá výhradně právní kvalifikaci trestných činů podle § 260 odst. 2, odst. 5 tr. zákoníku a § 212 odst. 2, odst. 6 písm. a) tr. zákoníku, které však v právní kvalifikaci výroku o vině chybí. Rozsudek tedy trpí také vadou zmatečné, nesrozumitelné a nesprávné právní kvalifikace odsuzujícího výroku oproti vymezení skutku zákonnými znaky skutkových podstat trestných činů, v důsledku čehož obžalovaný nemůže mít jistotu, proti jak přesně vymezenému odsouzení opravnými prostředky brojit, když nemůže mít jistotu, k jakým skutkovým závěrům a k jaké právní kvalifikaci soud prvního stupně ve skutečnosti došel, když tyto dvě součásti výroku o vině se zjevně vzájemně vylučují. Výtku k vadě právní kvalifikace uplatněné v napadeném rozsudku opírá rovněž o stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu Tpjn 300/2017 a s ohledem na skutečnost, že na předmětnou dotaci byla z rozpočtu EU poskytnuta částka 8 602 764,37 Kč, nelze tuto částku ve světle novely § 138 tr. zákoníku, účinné od 1. 10. 2020, za použití pravidla o účinnosti pozdějšího zákona ve smyslu § 2 odst. 1 tr. zákoníku, ani hypoteticky považovat za způsobení škody velkého rozsahu, maximálně za škodu značnou, a poškození zájmů EU v podobě zvlášť závažného zločinu je proto pojmově vyloučeno. Za takto nezákonně stanovené právní kvalifikace podle § 260 odst. 2, odst. 5 tr. zákoníku nemohl být obžalovanému v žádném případě vyměřen zákonný trest.
14. V návaznosti na důvod uvedený v § 258 odst. 1 písm. a) tr. ř. namítá, že soud prvního stupně dvakrát dospěl k závěru o zproštění obžalovaného a poté, kdy k pokynu odvolacího soudu

provedl dílčí, v podstatě relativně nevýznamné, doplnění dokazování, a kdy veškeré dílčí skutkové závěry, vplynuvší z takto doplněného dokazování, svědčily výhradně ve prospěch obžalovaného, k čemuž podle skutkových závěrů uvedených v bodech 187. – 189. odůvodnění napadeného rozsudku explicitně dospěl i soud prvního stupně, byl přesto vydán nynější odsuzující rozsudek. Ten obžalovaný shledává za překvapivý, nepředvídatelný a z pohledu obžalovaného i extrémně nesrozumitelný, zvláště v situaci, kdy soud prvního stupně setrval na všech svých skutkových závěrech, které vedly v předchozích dvou rozsudcích ke zproštění obžalovaného obžaloby, a po doplnění dokazování o další dílčí skutková zjištění, která nenesou jakýkoliv závěr v neprospěch obžalovaného, učinil nepochopitelně závěr o naplnění všech znaků vytykánych skutkových podstat obžalobou popsaných trestných činů. V kontextu se zásadami trestního procesu z hlediska jeho předvídatelnosti, právní jistoty, principu právního státu a práva na spravedlivý proces, s odkazem na náleznost Ústavního soudu, sp. zn. II. ÚS 296/01, dospívá k závěru, že v nyní projednávané věci je postup soudu prvního stupně ve vztahu k přezkoumávanému rozsudku ještě „extrémněji“ nepředvídatelnější než ve věci řešené zmiňovaným náleznem, neboť nad rámec totožných skutkových zjištění jako u zprošťujících rozsudků se zde přidalo doplnění dokazování o další dílčí skutková zjištění, vyznívajících výhradně ve prospěch obžalovaného.

15. Své námitky obžalovaný zaměřil ve smyslu § 258 odst. 1 písm. e) tr. ř. také proti výroku o trestu. Uložený trest shledává nepřiměřeně přísný, neboť s ohledem na dříve popsané dílčí skutkové závěry bylo jednoznačně na místě aplikovat úpravu o mimořádném snížení trestu pod dolní hranici zákonné trestní sazby a ukládat trest v rozsahu umožňujícím jeho podmíněný odklad. Stručné konstatování nalézacího soudu, že nebyly shledány okolnosti umožňující postup podle § 58 tr. zákoníku, obžalovaný konfrontuje s obsahem odůvodnění pod body 182. – 184. napadeného rozsudku a má za to, že jsou zde zmiňovány právě ty okolnosti, na které cílí § 58 odst. 1 tr. zákoníku, tedy, že obec Vápenná, zastoupená obžalovaným, po celou dobu vyvíjela snahu plnit dotační podmínky, obec Vápenná, respektive obžalovaný, byli nesprávnými informacemi ze strany svědka V. uváděni v omyl, obžalovaný vyvinul snahu vedoucí k tomu, aby byl projekt naplněn a aby postupoval naprosto legálně a legitimně, aby zajistil všemi dostupnými prostředky naplnění kýženého účelu dotace, a ten je nutno označit za jednoznačně prospěšný, ve veřejném zájmu, nikoliv spojený s jakýmkoliv osobním ziskem či prospěchem obžalovaného. Vytyká nalézacímu soudu také to, že nezákonně opomenul obžalovanému přiznat i polehčující okolnost podle § 41 písm. i) tr. zákoníku, neboť mohl svým činem způsobit jen nižší škodu, jednak z důvodu již dříve zmíněné nezákonné právní kvalifikace podle § 260 odst. 2, odst. 5 tr. zákoníku, a také ve vztahu ke kvalifikované skutkové podstatě § 212 odst. 1, odst. 6 písm. a) tr. zákoníku, kdy hranice škody 10 000 000 Kč je jen naprosto minimálně překročena částkou 120 899,26 Kč. Opomenutí aplikace této explicitní zákonné polehčující okolnosti ve prospěch obžalovaného považuje za další samostatný odvolací důvod ve smyslu § 258 odst. 1 písm. d) tr. ř., neboť tímto opomenutím soud prvního stupně porušil v neprospěch obžalovaného ustanovení trestního zákona. V souvislosti s případnou aplikací postupu podle § 58 odst. 1 tr. zákoníku pro úplnost poukázal na to, že překážkou tohoto postupu není ani skutečnost, že by byl pachatel odsouzen k souhrnnému trestu i za sbíhající se trestné činy.
16. Ze všech těchto důvodů obžalovaný navrhl, aby byl napadený rozsudek ve výroku o vině a trestu ve vztahu k bodu I./1. obžaloby zrušen a aby odvolací soud nově rozhodl o zproštění obžalovaného obžaloby podle § 226 písm. a) tr. ř., eventuálně aby podle § 259 odst. 1 tr. ř. vrátil věc v tomto rozsahu soudu prvního stupně k učinění nového rozhodnutí.
17. Ve veřejném zasedání obžalovaný přednesl odvolání ve shodě s obsahem jeho písemného vyhotovení, akcentoval otázku překvapivosti a nepředvídatelnosti rozsudku soudu prvního stupně ve spojení s obsahem odsuzujícího rozsudku, který je co do svého odůvodnění takřka obsahově totožný se dvěma předchozími zprošťujícími rozsudky, avšak na dříve učiněné dílčí skutkové závěry zcela nepochopitelně navazuje doplněné vyhodnocení souhrnného skutkového stavu, v němž soud ze stejných skutkových zjištění dovodil, že obžalovaný trestné činy spáchal.

K tomu obžalovaný citoval z odůvodnění napadeného rozhodnutí: „Navzdory všem provedeným důkazům a zjištěným skutečnostem ve prospěch pana H. je i tak třeba dovodit naplněný znak skutkové podstaty předmětného trestného činu.“ Dále odvolatel citoval z ústního odůvodnění rozsudku, které je možno ověřit ze zvukové nahrávky hlavního líčení prvostupňového soudu: „Tentokrát je na místě shledat vinu obviněného, aby se věc nějak pohnula dál“, bez jakéhokoliv náznaku věcného zdůvodnění nového rozhodnutí. Závěrem setrval na svém návrhu zrušit napadený rozsudek a obžaloby jej zprostit, případně věc vrátit soudu prvního stupně.

18. Státní zástupce přítomný u veřejného zasedání označil skutková zjištění soudu prvního stupně za správná a odůvodnění rozsudku za odpovídající požadavku § 125 tr. ř., přesto v napadeném rozsudku shledává dvě vady ve smyslu § 258 odst. 1 písm. d) tr. ř., a to vadu právní kvalifikace a vadu v uložení souhrnného trestu. Má za to, že popisu skutku neodpovídá užitá právní kvalifikace a že obžalovanému neměl být uložen souhrnný trest, neboť peněžitý trest, uložený předchozím rozsudkem, byl vykonán a na obžalovaného by se mělo hledět, jako by nebyl odsouzen. Trest odnětí svobody uložený na dolní hranici trestní sazby nepovažuje za nepřiměřeně přísný a neshledává okolnosti výjimečného charakteru, které by odůvodňovaly mimořádné snížení trestu. Z těchto důvodů navrhl napadený rozsudek z podnětu odvolání obžalovaného zrušit, nově rozhodnout o uznání obžalovaného vinným skutkem popsáním v napadeném rozsudku, který bude právně posouzen jako zločin dotačního podvodu podle § 212 odst. 1, odst. 6 písm. a) tr. zákoníku a zločin poškození finančních zájmů EU podle § 260 odst. 1, odst. 4 písm. c) tr. zákoníku, a uložit obžalovanému úhrnný trest odnětí svobody ve výměře 5 let se zařazením pro jeho výkon do věznice s ostrahou.
19. Věc byla předložena Vrchnímu soudu v Olomouci jako soudu odvolacímu podle § 252 tr. ř. Z obsahu spisového materiálu bylo zjištěno, že opravný prostředek byl podán osobou oprávněnou podle § 246 odst. 1 písm. b) tr. ř., v zákonné lhůtě podle § 248 odst. 1 tr. ř. a svým obsahem splňuje podmínky ustanovení § 249 odst. 1 tr. ř. Nebyl tak důvod k postupu ve smyslu § 253 tr. ř. a vrchní soud mohl z podnětu podaného odvolání přezkoumat napadený rozsudek v intencích ustanovení § 254 odst. 1 tr. ř. v jeho odsuzující části.
20. Po provedeném veřejném zasedání dospěl odvolací soud k následujícím závěrům.
21. V řízení, které napadenému rozsudku předcházelo, nebyly zjištěny vady, jimiž by byla porušena ustanovení zabezpečující objasnění věci nebo právo obhajoby, a nebyl tak shledán důvod k případnému postupu podle § 258 odst. 1 písm. a) tr. ř. Obhajoba obžalovaného byla od počátku trestního stíhání řádně zajištěna. Nebyly zjištěny ani žádné pochybnosti o způsobu opatrování a provádění důkazů v dané věci. Napadený rozsudek stran základních skutkových zjištění je založen na dokazování, které bylo opřeno o ustanovení § 2 odst. 5 tr. ř., přičemž provedené důkazy byly soudem prvního stupně v rozhodujících aspektech hodnoceny v souladu s ustanovením § 2 odst. 6 tr. ř., tedy na základě uvážení všech okolností případu nejen jednotlivě, ale i v jejich souhrnu. Odůvodnění napadeného rozsudku odpovídá základním požadavkům uvedeným v § 125 odst. 1 tr. ř.
22. Je nezbytné zmínit, že napadený rozsudek je již třetím meritorním rozhodnutím v dané trestní věci.
23. Poprvé nalézací soud rozhodl o podané obžalobě dne 4. 2. 2021 rozsudkem, č. j. 28 T 14/2019-7349, jímž obžalované Leoše H. a Statek Vápenná s.r.o. uznal vinnými přečinem poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 260 odst. 1 tr. zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku a přečinem dotačního podvodu podle § 212 odst. 1 tr. zákoníku (body I./3, II. obžaloby) a uložil jim úhrnné peněžité tresty, a to obžalovanému Leoši H. ve výměře 30 celých denních sazeb s výší denní sazby 500 Kč (celkem 15 000 Kč) a obchodní korporaci Statek Vápenná s.r.o. ve výměře 30 celých denních sazeb s výší denní sazby 1 000 Kč (celkem 30 000 Kč). Tímto rozsudkem byl naproti tomu obžalovaný Leoš

H. zproštěn obžaloby podle § 226 písm. b) tr. ř. pro skutek označený v obžalobě pod bodem I./1, ve kterém byl spatřován zvláště závažný zločin poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 260 odst. 2, odst. 5 tr. zákoníku a zvláště závažný zločin dotačního podvodu podle § 212 odst. 1, odst. 6 písm. a) tr. zákoníku, a podle § 226 písm. a) pro skutek označený v obžalobě pod bodem I./2, ve kterém byly spatřovány přečin zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a), písm. b) tr. zákoníku a přečin porušení povinnosti při správě cizího majetku podle § 220 odst. 1 tr. zákoníku. Poškozená obec Vápenná byla podle § 229 odst. 3 tr. ř. odkázána s nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

24. O odvolání státního zástupce proti zprošťující části rozsudku rozhodl Vrchní soud v Olomouci dne 9. 12. 2021 v neveřejném zasedání usnesením, č. j. 2 To 37/2021-7392 tak, že podle § 258 odst. 1 písm. b), c), odst. 2 tr. ř. z podnětu odvolání státního zástupce napadený rozsudek částečně zrušil, a to v obou zprošťujících výrocích, a podle § 259 odst. 1 tr. ř. věc vrátil nalézacímu soudu s pokyny k doplnění dokazování ve smyslu § 2 odst. 5 tr. ř. a k následnému hodnocení všech provedených důkazů v souladu s § 2 odst. 6 tr. ř.
25. Podruhé nalézací soud rozhodl dne 30. 6. 2022 rozsudkem, č. j. 28 T 14/2019-7482, jímž obžalovaného Leoše H. zprostil pro oba skutky (body I./1 a I./2 obžaloby) z důvodu uvedeného v § 226 písm. a) tr. ř. a poškozenou obec Vápenná podle § 229 odst. 3 tr. ř. odkázal s nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.
26. Z podnětu odvolání státního zástupce byl napadený rozsudek Vrchním soudem v Olomouci v neveřejném zasedání konaném dne 28. 2. 2023 usnesením, č. j. 2 To 75/2022-7525, v celém rozsahu zrušen podle § 258 odst. 1 písm. b), c) tr. ř. a podle § 259 odst. 1 tr. ř. byla věc vrácena nalézacímu soudu s tím, že mu bylo uloženo, aby respektoval pokyny, vyplývající z předchozího zrušovacího rozhodnutí odvolacího soudu, aby ve smyslu § 264 odst. 1 tr. ř. doplnil dokazování v dříve uloženém rozsahu a odstranil přetrvávající vady, vytýkané prvnímu ve věci vyhlášenému rozsudku.
27. Naposledy rozhodl Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci nyní přezkoumávaným rozsudkem.
28. Nejprve je vhodné vyjádřit se k okruhu odvolacích námitek, podřaditelných pod ustanovení § 258 odst. 1 písm. a) tr. ř., týkajících se údajného porušení principu předvídatelnosti, právní jistoty a práva na spravedlivý proces z důvodu překvapivosti a nepředvídatelnosti napadeného rozhodnutí, jemuž předcházely dva zprošťující rozsudky, vyhlášené podle odvolatele na základě téměř totožného skutkového stavu jako nynější odsuzující rozsudek.
29. V této souvislosti odvolací soud nezjistil žádnou vadu řízení ve smyslu § 258 odst. 1 písm. a) tr. ř., která by znamenala porušení práv obžalovaného na obhajobu nebo na spravedlivý proces v rovině trestního procesu ani v rovině ústavně zaručených práv.
30. Postup, kdy je zprošťující rozsudek z podnětu odvolání státního zástupce zrušen a v dalším řízení dojde k uznání obžalovaného vinným, je trestním řádem předpokládán a je v souladu i s judikaturou Ústavního soudu (viz např. rozhodnutí, sp. zn. II. ÚS 3564/12, III. ÚS 1980/13, I. ÚS 794/16). Odvolací soud jako soud druhé instance je přímo povolán k přezkumu a případné nápravě vad rozhodnutí soudu prvního stupně, přičemž takové vady se mohou týkat nedostatku skutkových zjištění, vadné aplikace hmotného práva nebo vad procesních. Stav, kdy jsou v dalším řízení vytýkané vady napraveny, neboť další dokazování je provedeno v rozsahu předpokládaném v § 2 odst. 5 tr. ř. a všechny provedené důkazy jsou vyhodnoceny v souladu s § 2 odst. 6 tr. ř., v důsledku čehož eventuálně dojde oproti předchozímu zprošťujícímu rozhodnutí k odsouzení téhož pachatele, obecně nelze považovat za překvapivý ani nepředvídatelný, zvláště pokud tomuto postupu předchází odvolání státního zástupce podané v neprospěch obžalovaného.
31. Pokud byl v tomto konkrétním případě obžalovaný Leoš H. v pořadí třetím rozsudkem uznán vinným (a to pouze skutkem označeným v obžalobě pod bodem I./1, nikoliv skutkem pod bodem I./2, v jehož případě byl obžaloby pravomocně zproštěn), stalo se tak procesně i ústavně

konformním postupem poté, kdy nalézací soud odstranil vytýkané vady. Navíc ke druhému zrušujícímu rozhodnutí odvolacího soudu došlo výhradně v důsledku postupu Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci, který v rozporu s trestním řádem po prvním zrušení rozsudku nesplnil pokyny odvolacího soudu, nedoplnil dokazování v uloženém rozsahu a své rozhodnutí řádně neodůvodnil (v pořadí druhý přezkoumávaný rozsudek krajského soudu byl doslovným přepisem rozsudku předchozího a zcela v něm absentovaly konkrétní hodnotící úvahy ohledně provedeného dokazování). Toto pochybení bylo napraveno teprve třetím rozhodnutím soudu prvního stupně. K němu je v návaznosti na tu část odvolání obžalovaného, ve které poukázal na způsob vyhlášení rozhodnutí v hlavním líčení dne 3. 10. 2023, nutno odmítnout jako zcela nepodloženou úvahu obžalovaného, že by krajský soud postupoval z pokynu či na nepřímý nátlak odvolacího soudu, neboť nic takového nevyplývá ani z usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 9. 12. 2021, č. j. 2 To 37/2021-7392, ani z usnesení téhož soudu ze dne 28. 2. 2023, č. j. 2 To 75/2022-7525, přičemž obě rozhodnutí byla odvolacím senátem přijata v neveřejném zasedání.

32. Soud prvního stupně v návaznosti na druhé zrušovací rozhodnutí odvolacího soudu doplnil dokazování v určeném rozsahu a základní provedené důkazy velmi stručně vyhodnotil, byť z předloženého spisového materiálu vyplývá, že dokazování prováděné v této trestní věci bylo obsahově mnohem rozsáhlejší, než by se mohlo zdát zejména z hodnotící části odůvodnění přezkoumávaného rozsudku. Odvolací soud přesto nepovažoval za nezbytné dokazování doplnit dalšími důkazy nebo provedené důkazy opakovat, neboť skutková zjištění soudu prvního stupně byla učiněna v dostatečném rozsahu a umožnila soudu ve věci spolehlivě rozhodnout, když i těmi důkazy, které jsou v odůvodnění napadeného rozsudku krajským soudem co do svého obsahu stručně interpretovány, je podložena správnost závěru o vině obžalovaného oběma trestnými činy. V tomto směru se tedy odvolací soud neztotožnil s argumentací podaného odvolání, poukazující na rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 26. 11. 2002, sp. zn. II. ÚS 296/01, neboť názorový posun, ke kterému v daném případě vyhlášením v pořadí třetího rozhodnutí došlo, je odůvodněn přezkoumatelným způsobem, jak je patrné z bodu 190. odůvodnění napadeného rozsudku (a jak bude níže rozvedeno), což bylo srozumitelné i pro obžalovaného, který ve svém vlastním odvolání připustil, že „ve výsledku nebyl objekt Latzelovy vily využit pro poskytování sociálních služeb v takovém rozsahu, v jakém původně být měl“, a v podstatě tak vystihl podstatu jednání, za které byl odsouzen. S ohledem na rozsah i obsah odůvodnění napadeného odvolání přitom nelze přisvědčit námitce obžalovaného ohledně jeho údajné nejistoty, proti jak přesně vymezenému odsouzení opravnými prostředky brojit, když nemůže mít jistotu, k jakým skutkovým závěrům a k jaké právní kvalifikaci soud prvního stupně došel, jsou-li tyto dvě součástí výroku o vině ve vzájemném rozporu.
33. Skutkové závěry formulované ve výroku o vině napadeného rozsudku jsou zjistitelné z důkazů citovaných v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Soud prvního stupně provedl dokazování jednak listinnými důkazy, a to listinami dokumentujícími dotační proces, kontrolu plnění dotačních podmínek poskytovatelem dotace Ministerstvem práce a sociálních věcí (dále MPSV), finanční řízení vedené Finančním úřadem pro Olomoucký kraj a Odvolacím finančním ředitelstvím Brno, jakožto i listinami souvisejícími s činností a místem výkonu neziskové organizace Darmoděj, jež jsou rozvedeny pod body 162. – 179. odůvodnění napadeného rozsudku; dále provedl důkaz výslechem řady svědků, a to členů zastupitelstva a rady obce Vápenná (například Zdeněk P., Libor M., Ladislav K., Libor V., Tomáš B.), zaměstnanců a zástupců neziskové organizace Darmoděj (Josef V., Petr L., Jarmila Š., Soňa R., Jana K.) a neziskových organizací Člověk v tísní, ESTER a VIDA (Marta K., Michal L., Richard K., Kateřina D. Abraham S.), a také osob znalých nebo z titulu svého postavení se podílejících na předmětném dotačním procesu (Alexandra K. S., Miroslav A., Břetislav F., Renáta K., Zuzana J.), jak je seznatelné z bodů 39. – 160. odůvodnění napadeného rozsudku. Listinnými důkazy bylo prokázáno, že poté, kdy MPSV vyhovělo žádosti

obce Vápenná, za kterou jednal obžalovaný jako starosta, byla obci poskytnuta dotace v celkové výši 10 120 899,26 Kč, která jí byla ve čtyřech splátkách vyplacena. Jednalo se o účelově vázanou dotaci, poskytnutou v souladu s Integrovaným operačním programem na realizaci projektu „Multifunkční centrum sociálních služeb a fakultativních činností ve Vápenné“. Cílem dotace bylo zrekonstruovat objekt na adrese Vápenná č. p. 1 za účelem poskytování sociálních služeb obyvatelům sociálně vyloučených romských lokalit. Po prvních dvou etapách dotačního projektu, tj. etapy přípravné a etapy realizační, během nichž došlo k zrekonstruování Latzelovy vily (tj. objektu na adrese Vápenná č. p. 1) a k jejímu vybavení a zakoupení motorového vozidla, byla od 18. 12. 2014 zahájena III. fáze, doba tzv. udržitelnosti projektu, po kterou měl objekt v následujících pěti letech sloužit k poskytování sociálních služeb. Výpověďmi svědků a listinnými důkazy, dokumentujícími realizaci kontroly ze strany poskytovatele dotace, resp. místní šetření ze strany správce daně, bylo dále prokázáno, že zrekonstruovaný objekt sociálním službám vůbec nesloužil, byl jednorázově využíván k akcím typu vítání občánků, volby či slavnostní zasedání zastupitelstva, jinak zůstal prázdný a nevyužívaný. Z výpovědí svědků a z listinných důkazů dále vyplývá, že nezisková organizace Darmoděj, která smluvně zajišťovala sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi v daném regionu od září 2012 do září 2015, byla umístěna do jiného obecního objektu (na faktické adrese Vápenná č. p. 118), avšak ani po dokončení rekonstrukce a po kolaudaci vily nedošlo k přemístění do Latzelovy vily, naopak jí byl ještě 30. 1. 2015 prodloužen nájem v náhradním objektu na dobu od 1. 2. 2015 do 30. 6. 2015, a to dodatkem č. 4 ke Smlouvě o nájmu nebytových prostor ze dne 31. 10. 2012. Dodatek č. 4, stejně jako Smlouvu o nájmu nebytových prostor včetně předchozích dodatků, přitom uzavíral obžalovaný v pozici majitele a předsedy výkonného výboru OS - KAPKA, z.s., které získalo objekt na adrese Vápenná č. p. 118 (s formálním sídlem OS - KAPKA na adrese Vápenná č. p. xxx, tedy v místě trvalého bydliště obžalovaného) do nájmu od obce Vápenná. Z listinných důkazů dále vyplývají smluvní ujednání o registraci neziskové organizace Darmoděj pro poskytování sociálních služeb na adrese Vápenná č. 4, uzavření smlouvy o nájmu nebytových prostor na téže adrese a opakované dodatky k smlouvě o nájmu s posledním prodloužením nájmu na dobu do 30. 6. 2015.

34. Jak již bylo shora uvedeno, součástí dotačního projektu bylo vedle rekonstrukce objektu také pořízení majetku, jenž tvořil vybavení zrekonstruovaného objektu, a zakoupení motorového vozidla zn. Fiat Doblo, které mělo podle Rozhodnutí rovněž sloužit k zabezpečení sociálních služeb v rámci dotačního projektu. Listinné důkazy potvrzují jejich zakoupení, zprávy o provedených kontrolách ze strany MPSV a finančního úřadu, jakož i výpovědi svědků, prokazují, že vybavení interiéru jevílo známky neopotřebení a nepoužívání, některé předměty, konkrétně počítače, byly podle svědků do vily naistalovány vždy před ohlášenými kontrolami, neexistovaly listinné podklady o provozu a používání motorového vozidla, podle několika svědků vozidlo používal na pokyn obžalovaného místostarosta obce a o zakoupení vozidla nebyli zástupci organizace Darmoděj vůbec informováni, ani jim nebylo předáno k dispozici.
35. Z provedených důkazů vyplývá nejen to, že obžalovaný po dokončení rekonstrukce Latzelovy vily a po zakoupení vybavení a motorového vozidla nezajistil plnění III. fáze projektu v souladu s podmínkami Rozhodnutí, ale také neinformoval poskytovatele dotace podle bodu 4. Podmínek Rozhodnutí o skutečnostech, které mají vliv na plnění Rozhodnutí, a o neplnění dotačních podmínek, např. o tom, že existují potíže se zajištěním sociálních služeb, pro které byl objekt z dotace zrekonstruován, ačkoliv věděl, že podle Rozhodnutí byl povinen o tom poskytovatele dotace informovat, naopak opakovaně stvrzoval, ať již osobně podepsanými listinami nebo dokumenty, které byly na základě jím dodaných podkladů vyhotoveny svědkyní K. S. a odevzdány zadavateli projektu, že požadavky dotačního projektu jsou plněny. V Závěrečném vyhodnocení akce a také v hlášeních o udržitelnosti projektu obžalovaný tvrdil, že obec naplňuje stanovené monitorovací indikátory, což neodpovídalo skutečnosti a obžalovaný to věděl, neboť takto opakovaně stvrzoval vytvoření pěti nových sociálních služeb, přesně v počtu stanoveném Rozhodnutím, avšak nemohl se v počtu nových sociálních služeb zmýlit nebo uvést

počet nepřesný, neboť nevznikla ani jedna. Obžalovaný tak nepochybně činil proto, aby obci nevznikla povinnost vrátit poskytnutou dotaci podle článku IV., bod 3.3 podmínek Rozhodnutí. Účelově vyznívá námitka podaného odvolání, že obžalovaný jednal s důvěrou v profesionalitu spolupracujících subjektů o tom, že mu dodávají pravdivé podklady, neboť účelové vázání prostředků získaných z dotace znamenalo pro obec v podstatě jedinou povinnost, vykazovanou v položce monitorovacího indikátoru, a tou bylo vytvoření pěti nových sociálních služeb. Vzhledem k tomu, že nevznikla služba žádná, nemohl to obžalovaný z titulu svého postavení, ale také jako občan obce, ve které měly nové sociální služby vzniknout, nevědět nebo o tom být v rozporu s realitou nepravdivě informován jinou osobou, jak tvrdí ve svém odvolání.

36. Vzhledem k tomu, že již ze samotného výroku Rozhodnutí o přiznání dotace (dále Rozhodnutí) i z Přílohy č. 4, jež byla součástí žádosti o dotaci, výslovně vyplývá, že dotace byla určena na zřízení Multifunkčního centra sociálních služeb a fakultativních činností na adrese Vápenná č. 1, přičemž v popisu sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi je zde uvedeno, že tyto sociální služby budou poskytovány v ambulantní i terénní formě v zařízení na adrese Vápenná č. 1, je zapotřebí odmítnout námitku obžalovaného, že neexistoval jednoznačný výklad toho, zda byla realizace sociálních služeb vázána na zrekonstruovaný objekt či nikoliv, stejně jako námitku o problematickém výkladu, že nově poskytované sociální služby, jež jsou předmětem monitorovacího indikátoru, nemusí být poskytovány v ambulantní formě, neboť není žádných pochyb o tom, že v nově zřízeném multifunkčním centru na adrese Vápenná č. 1 měly být poskytovány sociální služby v ambulantní i terénní formě. Současně nelze přehlédnout, že tytéž námitky obžalovaný jednající za obec Vápenná neúspěšně uplatnil také v daňovém řízení, stejně jako v něm odkazoval na rozsudek Nejvyššího správního soudu, sp. zn. 5 Afs 90/2012, který na posuzovaný případ ani podle Odvolacího finančního ředitelství skutkově nedopadá. V návaznosti na závěry daňového řízení přitom rezonuje neopodstatněnost argumentace podaného odvolání stran vrácení poskytnuté dotace, neboť se tak stalo v přímé návaznosti na výsledek odvolacího řízení před Odvolacím finančním ředitelstvím Brno, č. j. 42256/18/5000-10470-700938, jímž bylo zamítnuto odvolání obce Vápenná proti platebním výměrům Finančního úřadu pro Olomoucký kraj, vyměřujícím odvody za porušení rozpočtové kázně ve výši 1 518 135 Kč a 8 602 765 Kč z důvodu nesplnění podmínek čerpání dotace a porušení rozpočtové kázně, se stanovením odvodu za porušení rozpočtové kázně v souladu s částí IV., bod 3.3 Rozhodnutí ve výši odpovídající celkové částce vyplacené dotace; k vrácení dotace tedy nedošlo z vlastní iniciativy obžalovaného, potažmo obce Vápenná.
37. Neobstojí ani další námitky obžalovaného, například že poskytovateli dotace v roce 2015 oznámil, že služby zřejmě nebudou moci být poskytovány, neboť takové neformální oznámení zůstává bez významu, pokud následně v letech 2016 a 2017 obžalovaný opakovaně, v rozporu s realitou, stvrzoval plnění dotačních podmínek v závěrečném vyhodnocení a v hlášeních o udržitelnosti. Důvodnou není ani námitka, že k prodloužení nájemní smlouvy v lednu 2015 (na dobu od 1. 2. 2015 do 30. 9. 2015) došlo proto, že do objektu se po kolaudaci nebylo možné okamžitě přestěhovat, když ke kolaudaci objektu došlo již v srpnu 2014. Jako zavádějící vyznívá námitka podaného odvolání, že zrekonstruovaný objekt Latzelovy vily nebyl užíván ke komerčním aktivitám ani k aktivitám, ze kterých by mohl jakkoliv těžit obžalovaný nebo osoby jemu blízké, neboť nic takového není obžalovanému kladeno za vinu. Stejně tak pro posouzení trestní odpovědnosti obžalovaného nebylo rozhodující ani nastavení podmínek prodlouženého výběrového řízení, ke kterým se obžalovaný podrobně vyjádřil ve svém odvolání. Pokud byla tato otázka ve druhém zrušujícím rozhodnutí odvolacího soudu zmiňována a soudu prvního stupně bylo v tomto směru uloženo doplnit dokazování, stalo se tak z důvodu nedůsledného postupu soudu prvního stupně, který tuto otázku akcentoval, aniž by důsledně prověřil tvrzení svědků L. a F., jak mu bylo uloženo již při zrušení prvního zprošťujícího rozsudku (viz bod 38. odůvodnění usnesení zdejšího soudu, č. j. 2 To 37/2021-7392), a soud prvního stupně teprve nyní dokazování v požadovaném rozsahu, konkretizací a výslechem svědků z organizací ESTER

a Člověk v tísní, doplnil a uzavřel, že podmínky nebyly pro organizaci Darmoděj nastaveny záměrně nevýhodně.

38. Pokud jde o výpověď svědka Josefa V., někdejšího ředitele neziskové organizace Darmoděj, obžalovaný tvrdí, že je nedůvěryhodný a jeho výpověď má za osamocenou. Z provedeného dokazování ale vyplývá, že skutečnosti uváděné tímto svědkem byly potvrzeny výpověďmi několika dalších svědků, a to nejen z řad zaměstnanců organizace Darmoděj, ale také zastupiteli a radními obce Vápenná (např. svědky P., M., K. nebo V.), u nichž rozhodně nelze dovodit motivaci posílit věrohodnost svědka a přitížit obžalovanému. Při existenci obsahové shody ve výpovědích několika svědků, včetně svědka V., není žádný důvod zpochybnit závěr o nemožnosti využít zrekonstruovanou vilu a její vybavení po kolaudaci neziskovou organizací Darmoděj ani závěr o nevědomosti této organizace, že byl pořízen automobil (když například používání motorového vozidla potvrdil sám místostarosta P., jemuž dal vozidlo k dispozici přímo obžalovaný). Současně je zapotřebí připustit, že bylo zjištěno, že fungování neziskové organizace Darmoděj bylo problematické, z výpovědí svědkyň R., Š. a K. vyplývá existence problémů v komunikaci mezi obžalovaným a svědkem V. i neserióznost jednání svědka V., dokonce vyšlo najevo, že svědek V. byl z funkce ředitele této organizace v dubnu roku 2020 odvolán, nicméně ani tyto poznatky ve svém souhrnu obžalovaného z vytýkané trestné činnosti nevyvíňují, neboť se k jednání, které je mu kladeno za vinu, přímo nevztahují.
39. I přes zjištění odvolacího soudu, že rozsah skutkových závěrů, vyplývající z provedeného dokazování ohledně skutku popsaného pod bodem I./1, umožňoval soudu prvního stupně ve věci rozhodnout a uznat obžalovaného vinným, musel být z podnětu odvolání obžalovaného napadený rozsudek v celé odsuzující části zrušen a za splnění podmínek § 259 odst. 3 tr. ř. muselo být ve věci rozhodnuto nově, neboť byly zjištěny právní vady a vady rozsudku ve smyslu § 258 odst. 1 písm. b), písm. d) tr. ř., jakož i vady výroku o trestu ve smyslu § 258 odst. 1 písm. e) tr. ř.
40. Pochybení krajského soudu ve smyslu vad rozsudku a nesprávné aplikace trestního zákoníku, na něž z části poukázali i obžalovaný v odvolání a státní zástupce ve vyjádření k podanému opravnému prostředku, zasahují do několika rovin. Předně krajský soud důsledně nerespektoval ustanovení § 2 odst. 1 tr. zákoníku a neposoudil trestnost jednání obžalovaného podle zákona pozdějšího, než za jehož účinnosti byly oba trestné činy spáchány a který je z důvodu změny kritérií výše škody pro obžalovaného příznivější (byť výroková i odůvodňující část napadeného rozsudku na novelu provedenou zákonem č. 333/2020 Sb. poukazují), neboť u trestného činu poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 260 tr. zákoníku aplikoval znění právní věty podle předchozí právní úpravy, nikoliv znění § 260, odpovídající novele provedené zákonem č. 333/2020 Sb. U obou trestných činů stanovil právní kvalifikaci, která neodpovídala použitým právním větám, neboť u obou použil právní věty základní skutkové podstaty podle odstavců 2, ale jednání právně označil jako trestné činy podle § 260 odst. 1 a § 212 odst. 1 tr. zákoníku. Při stanovení výše škody ignoroval stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 26. 4. 2018, Tpjn 300/2017, které stanoví kritéria k posouzení výše škody při souběhu trestných činů dotačního podvodu a poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 212 a § 260 tr. zákoníku, neboť vzal za prokázané, že jednáním obžalovaného byla způsobena škoda ve výši 8 602 764,37 Kč Evropské unii a škoda ve výši 1 518 134,89 Kč České republice (což je celkem 10 120 899,26 Kč), nicméně v kvalifikované skutkové podstatě uznal obžalovaného vinným zvláště závažným zločinem poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 260 odst. 5 tr. zákoníku, ačkoliv škoda způsobená Evropské unii nedosahuje hranice škody velkého rozsahu ve znění novely a součet těchto částek má význam pouze pro stanovení kvalifikované skutkové podstaty trestného činu dotačního podvodu. Nesprávné stanovení právní kvalifikace mělo za následek také nerespektování zásady pro ukládání trestu podle trestného činu, který je nejprísněji trestný (což je pravidlo, které platí jak pro uložení souhrnného, tak i úhrnného trestu), neboť

trestní sazba, ve které měl být trest vyměřen, měla být stanovena podle § 212 odst. 6, nikoliv podle § 260 odst. 5 tr. zákoníku. Další právní pochybení, týkající se podmínek pro uložení souhrnného trestu, bude rozvedeno níže.

41. V důsledku těchto pochybení bylo nezbytné napadený rozsudek v celé odsuzující části zrušit a v novém rozhodnutí uvést skutkové a právní závěry do souladu. Odvolací soud ve svém rozhodnutí důsledně vycházel ze skutkových zjištění, uzavřených soudem prvního stupně, která při absenci odvolání podaného v neprospěch obžalovaného nemohl rozšiřovat v jeho neprospěch.
42. Ze skutkové věty výroku o vině napadeného rozsudku vyplývá, že soud prvního stupně vzal za prokázané, že (stručně řečeno) obžalovaný, jednající jménem obce Vápenná, požádal o účelově vázanou dotaci, po jejím poskytnutí zajistil provedení přípravné a realizační fáze dotačního projektu, zahrnující rekonstrukci Latzelovy vily, zakoupení vybavení a zakoupení motorového vozidla, přičemž věděl, že zrekonstruovaný objekt včetně vybavení ani automobil nejsou využívány v souladu s dotačními podmínkami, a přesto neinformoval poskytovatele dotace o neplnění dotačních podmínek, naopak do zpráv pro poskytovatele dotace vědomě uváděl nebo nechal uvádět nepravdivé údaje, aby se tak vyhnul povinnosti dotaci vrátit.
43. U obou trestných činů bylo primárně zapotřebí určit alternativu základní skutkové podstaty, tedy, zda obžalovaný použil finanční prostředky pocházející z rozpočtu Evropské unie a majetek pořízený z rozpočtu Evropské unie, jakož i prostředky získané účelovou dotací neoprávněně a na jiný než určený účel, nebo zda nepravdivě uváděl údaje, které k vytvoření takovéto příležitosti vedly. Obžalovaný k této otázce nezaujal stanovisko, vyjma toho, že poukázal na rozpor ve skutkových zjištěních uvedených ve výroku o vině a užitou právní kvalifikaci, státní zástupce navrhl právní kvalifikaci v základní skutkové podstatě podle § 212 odst. 1 a § 260 odst. 1 tr. zákoníku s odkazem na to, že doba udržitelnosti projektu začala plynout již 18. 12. 2014 a poslední splátka dotačních prostředků byla obci vyplacena až 18. 6. 2015. Odvolací soud akceptuje předpoklad, že pro stanovení právní kvalifikace je významné posouzení časových souvislostí. Ze skutkových zjištění soudu prvního stupně je zřejmé, že docházelo k prolínání doby, kdy došlo k neoprávněnému použití finančních prostředků poskytnutých Evropskou unií, resp. prostředků získaných dotací, s dobou, kdy byly obžalovaným uváděny nepravdivé údaje, neboť žádost o dotaci podaná 24. 5. 2012 byla schválena 17. 12. 2012, rozhodnutí o poskytnutí dotace bylo přijato 11. 2. 2013 (pětkrát změněno, a to 16. 8. 2013, 22. 11. 2013, 11. 3. 2014, 18. 3. 2015 a 28. 12. 2015), k vyplacení dotace došlo ve čtyřech splátkách, a to 2. 7. 2014, 5. 9. 2014, 17. 12. 2014 a 18. 6. 2015, kolaudace objektu proběhla dne 27. 8. 2014, motorové vozidlo a vybavení byly zaplacený 20. 11. 2014, třetí fáze, tzv. fáze udržitelnosti projektu, stanovená na pět let, započala 18. 12. 2014. Dne 30. 5. 2016 bylo na podkladě obžalovaným nepravdivě uvedených údajů schváleno Závěrečné vyhodnocení akce a 14. 3. 2016 a 15. 1. 2017 obžalovaný podepsal průběžná hlášení o udržitelnosti, ve kterých rovněž nepravdivě potvrdil plnění stanovených monitorovacích indikátorů.
44. Zatímco trestný čin podle § 260 odst. 1 tr. zákoníku je dokonán už v okamžiku, kdy pachatel svým jednáním přinejmenším vytvoří možnost, aby posléze nastal poruchový následek, aniž by k poruše došlo, trestný čin podle § 260 odst. 2 tr. zákoníku ke svému dokonání vyžaduje, aby nastala porucha v podobě neoprávněného použití (nebo zkrácení) finančních prostředků z evropských rozpočtů; obdobně je tomu u trestného činu podle § 212 tr. zákoníku, kdy podle odst. 1 pachatel uvede nepravdivé (nebo hrubě zkreslené) údaje, zatímco podle odst. 2 získané prostředky použije na jiný než určený účel.
45. Přeneseno na tento konkrétní případ, z popisu skutkových zjištění vyplývá, že finanční prostředky, pocházející z rozpočtu Evropské unie, a majetek pořízený z rozpočtu Evropské unie, resp. finanční prostředky z účelové dotace, byly použity, a to neoprávněně a na jiný než určený účel. Obsahově nepravdivými listinami, které obžalovaný podepsal (vyhotovil), nebo které nechal

vyhotovit, v březnu a květnu 2016 a v lednu 2017, nevytvořil pouze možnost použití finančních prostředků a majetku z rozpočtu Evropské unie, resp. dotačních prostředků, nýbrž těmito listinami dokládal, že dotační prostředky byly použity oprávněně a na určený účel, a učinil tak až poté, kdy byl objekt Latzelovy vily zrekonstruován, zkolaudován a zařízen, a kdy již bylo zakoupeno a místostarostou obce používáno motorové vozidlo, vědom si hrozby povinnosti vrátit poskytnutou dotaci, pokud by pravdivě uvedl, že objekt a vybavení včetně vozidla nejsou využívány pro nově vytvořené sociální služby. Vzhledem k tomu odvolací soud vyhodnotil u obou trestných činů přílehavějšími základní skutkové podstaty podle odstavců 2. Lze připustit, že jednání obžalovaného u obou trestných činů mohlo být právně kvalifikováno i podle odstavců 1 základní skutkové podstaty, avšak rozšíření skutkových závěrů a právní kvalifikace v neprospěch obžalovaného by ani po případném doplnění dokazování nepřicházelo v úvahu, neboť absentuje odvolání, které by bylo podáno v neprospěch obžalovaného.

46. Pokud jde o kvalifikovanou skutkovou podstatu jednání obžalovaného, odvíjející se v tomto případě od výše způsobené škody, bylo prokázáno, že obžalovaný jednak jednáním spočívajícím v neoprávněném použití finančních prostředků pocházejících z rozpočtu Evropské unie a majetku pořízeného z rozpočtu Evropské unie způsobil Evropské unii škodu ve výši 8 602 764,37 Kč, tj. z pohledu kritérií stanovených zákonem č. 333/2020 Sb., škodu značnou, jednak použil prostředky získané účelovou dotací na jiný než určený účel, a způsobil takovým činem celkovou škodu ve výši 10 120 899,26 Kč, tj. škodu velkého rozsahu. Z těchto důvodů bylo jeho jednání právně kvalifikováno jednak jako zločin poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 260 odst. 2, odst. 4 písm. c) tr. zákoníku ve znění novely provedené zákonem č. 333/2020 Sb., jednak jako zvláště závažný zločin dotačního podvodu podle § 212 odst. 2, odst. 6 písm. a) tr. zákoníku ve znění téže novely.
47. S ohledem na výše uvedené poznatky lze ve vztahu k oběma vytýkaným trestným činům k otázce zavinění jakožto subjektivní stránky skutkové podstaty vytýkaných trestných činů uzavřít, že obžalovaný jednal v úmyslu přímém, neboť bylo prokázáno, že znal podmínky přidělení prostředků pocházejících z rozpočtu Evropské unie i účelově vázaných dotačních prostředků, věděl o faktické nerealizaci sociálních služeb a nevyužívání pořízeného vybavení a motorového vozidla v souladu s Rozhodnutím a dotačními podmínkami, a přesto poskytovatele dotace utvrzoval v tom, že podmínky dotace jsou ze strany obce plněny (tím, že nepravdivě deklaroval pět nově zřízených a poskytovaných sociálních služeb), vědom si povinnosti v opačném případě dotaci vrátit. Míra informovanosti obžalovaného o podmínkách, za kterých bude obci dotace poskytnuta, vyplývá jak z listinných důkazů, které v pozici starosty od doby podání žádosti o dotaci a poté, v průběhu celého dotačního procesu, podepisoval, tak z výpovědí svědků, kteří potvrdili, že se přímo od obžalovaného dozvěděli všechny okolnosti rozhodné pro získání dotace, podmínky a povinnosti, vyplývající pro obec. Je tedy zřejmé, že obžalovaný všechny relevantní podmínky získání dotace předem dobře znal, když s plánem zrekonstruovat Latzelovu vilu z dotačních prostředků sám přišel, stejně tak svědci potvrdili, že věděli, že v době zahájení rekonstrukce objektu již existovala platná smlouva na poskytování sociálních služeb uzavřená s neziskovou organizací Darmoděj, věděli, že tato organizace byla dočasně, než bude vila zrekonstruována, umístěna do náhradních obecních prostor, ale že ani po svém otevření vila nebyla nikdy k poskytování sociálních služeb využívána, že z dotačních prostředků pořízené vybavení objektu se nepoužívalo a pokud bylo demontovatelné, pak bylo uschováno, a že vozidlo využíval z pokynu obžalovaného místostarosta obce. Pokud tyto skutečnosti byly známy řadovým členům obecního zastupitelstva či rady, musel je znát obžalovaný coby starosta obce. Z těchto důvodů není možno přisvědčit důvodnosti podaného odvolání ani ohledně údajného neprokázání subjektivní stránky skutkové podstaty vytýkaných trestných činů.
48. Byl-li zrušen výrok o vině, muselo být odvolacím soudem následně nově rozhodnuto také v otázce trestu. Krajský soud obžalovanému uložil souhrnný trest odnětí svobody v trvání 5 let nepodmíněně, pro jehož výkon jej podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku zařadil do věznice

s ostrahou. Podle § 67 odst. 1 tr. zákoníku, § 68 odst. 1, 2, 3, 4, 5 tr. zákoníku mu dále uložil peněžitý trest ve výměře 60 celých denních sazeb, se stanovením denní sazby 1000 Kč (celkem 60 000 Kč). Současně byl zrušen výrok o trestu z rozsudku Krajského soudu Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 4. 2. 2021, č. j. 28 T 14/2019-7349, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

49. Ve výroku o trestu napadeného rozsudku byly odvolacím soudem shledány vady, na které dopadá ustanovení § 258 odst. 1 písm. d) a písm. e) tr. ř.
50. Z pohledu vadné aplikace trestního zákoníku ve smyslu § 258 odst. 1 písm. d) tr. ř. je krajskému soudu předně zapotřebí vytknout, že při ukládání trestu nerespektoval ustanovení § 43 odst. 4 tr. zákoníku, tedy skutečnost, která musela být soudu prvního stupně známa z jeho vlastní rozhodovací činnosti, a to, že obžalovaný Leoš H. peněžitý trest, který mu byl uložen v této trestní věci prvním vyhlášeným rozsudkem, v celém rozsahu zaplatil již dne 14. 4. 2022, v důsledku čehož nastala fikce neodsouzení a nebyly splněny zákonné podmínky pro uložení souhrnného trestu podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku. Další pochybení spočívá v nerespektování obecných zásad pro ukládání trestu ve smyslu § 43 odst. 1 tr. zákoníku, neboť trest měl být uložen podle trestného činu, který je nejpřísněji trestný, tedy podle § 212 odst. 6 tr. zákoníku, nikoliv podle § 260 odst. 5 tr. zákoníku.
51. Při stanovení trestu odvolací soud znovu posoudil všechny okolnosti rozhodné pro stanovení druhu trestu a jeho výměry ve smyslu § 38 a § 39 tr. zákoníku. Trest byl obžalovanému uložen podle § 212 odst. 6 tr. zákoníku, tedy v trestní sazbě 5 až 10 let. Oproti krajskému soudu, který obžalovanému uložil nepodmíněný trest odnětí svobody na samé dolní hranici zákonné trestní sazby § 260 odst. 5 tr. zákoníku, s tím, že neshledal podmínky pro mimořádné snížení trestu podle § 58 tr. zákoníku, odvolací soud po důsledném vyhodnocení všech okolností případu dospěl k závěru, že v tomto konkrétním případě jsou splněny podmínky pro aplikaci § 58 odst. 1 tr. zákoníku. Nelze přehlédnout, že od spáchání trestné činnosti uplynula doba téměř 10 let, a ačkoliv přípravné řízení trestní se co do délky nijak nevymykalo povaze trestné činnosti, když trestní stíhání bylo zahájeno 28. 3. 2019 a obžaloba byla podána již 25. 10. 2019 (nadto pro podstatně rozsáhlejší trestnou činnost, nejen pro nyní projednávaný skutek), výrazně delší byla doba projednávání obžaloby v řízení před soudem. Do průběhu soudního projednání věci zasáhla z obecně známých důvodů covidová pandemie a s tím spojená nemožnost konání hlavního líčení, první rozsudek, dílem odsuzující, dílem zprošťující, byl soudem prvního stupně vyhlášen 4. 2. 2021; významný podíl na délce trvání soudního řízení v této věci ale mělo nerespektování pokynů odvolacího soudu soudem prvního stupně ve smyslu § 264 odst. 1 tr. ř. po prvním zrušovacím rozhodnutí. Právě tato okolnost, prodlužující dobu projednání obžaloby v řízení před soudem, obžalovaným nikterak nezapříčiněná, bývá zdejším soudem zohledňována jako zásadní faktor umožňující uložení trestu pod dolní hranici trestní sazby. Tak je tomu i v nyní projednávaném případě, zvláště když další poznatky, zjištěné o osobě obžalovaného, jsou ve smyslu § 58 odst. 1 tr. zákoníku zárukou toho, že jeho nápravy lze dosáhnout i trestem kratšího trvání, a že použití zákonné trestní sazby by v tomto konkrétním případě bylo nepřiměřeně přísné. Nutno akcentovat, že od doby zahájení trestního stíhání obžalovaný vede řádný občanský život, byl sice jednou soudně trestán v roce 2021 pro přečiny poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 260 odst. 1 tr. zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku a dotační podvod podle § 212 odst. 1 tr. zákoníku (na podkladě téže obžaloby), avšak v důsledku zaplacení peněžitého trestu nastala fikce neodsouzení. Významným při hodnocení osoby obžalovaného je také fakt, že v obci, kde žije, je nepochybně vnímán výrazně pozitivně, neboť již od roku 2002 je zde opakovaně volen za starostu obce, jakož i skutečnost, že jednání, za které je mu trest ukládán, se nedopustil za účelem vlastního prospěchu nebo vlastního obohacení, nýbrž v zájmu zvelebení obce. Jako podstatnou okolnost, významnou pro stanovení výměry trestu, odvolací soud vyhodnotil také výši způsobené škody, která u trestného činu dotačního podvodu pouze nepatrně přesáhla hranici škody velkého rozsahu, a u trestného činu poškození finančních

zájmů Evropské unie je svým rozsahem škodou značnou, nikoliv škodou velkého rozsahu. Přitěžující okolností ve smyslu § 42 odst. 1 písm. n) tr. zákoníku shledává odvolací soud spáchání více trestných činů.

52. Po zvážení všech výše uvedených okolností, s akcentem na posouzení okolností případu, relevantních ve smyslu § 58 odst. 1 tr. zákoníku, dospěl odvolací soud k závěru, že účelu trestu může být ve smyslu realizace individuální i generální prevence, ale také z pohledu možné nápravy pachatele, dosaženo trestem, který nebude spojen s přímým výkonem ve věznici. Proto obžalovanému nově uložil úhrnný trest odnětí svobody v trvání tří let s podmíněným odkladem jeho výkonu na zkušební dobu v trvání čtyř let.
53. Vedle trestu odnětí svobody byl obžalovanému dále uložen také peněžitý trest, pro jehož uložení jsou splněny podmínky uvedené v § 67 odst. 1 tr. zákoníku. Tento druh trestu je ukládán pachateli trestného činu nejen v případě, kdy získal úmyslným trestným činem majetkový prospěch pro sebe, ale také v případě, že získal majetkový prospěch pro jiného. Za situace, kdy obžalovaný není odsouzen k trestu odnětí svobody spojenému s jeho přímým výkonem a jím deklarované příjmy a majetek nevyklučují dobytost trestu ve smyslu § 68 odst. 6 tr. zákoníku, má podle přesvědčení soudu z pohledu individuálního postihu pachatele právě tento druh trestu svůj význam. Výměra peněžitého trestu byla v návaznosti na ustanovení § 68 odst. 4 tr. zákoníku a vyjádření obžalovaného ve veřejném zasedání (celkový čistý měsíční příjem 70 000 Kč, vlastnictví rodinného domu a přilehlých pozemků v rozsahu 8 ha) stanovena ve výměře 150 celých denních sazeb s výší denní sazby 2 000 Kč, tj. celkem 300 000 Kč. V případě nezaplacení trestu, pokud by bylo zřejmé, že vymáhání peněžitého trestu by mohlo být zmařeno nebo by bylo bezvýsledné, bude peněžitý trest nebo jeho zbytek přeměněn v trest odnětí svobody, přičemž každá zcela nezaplacená částka odpovídající jedné denní sazbě se počítá za dva dny odnětí svobody (§ 69 odst. 2 tr. zákoníku).
54. K výroku o náhradě škody je zapotřebí stručně konstatovat, že nebyl učiněn, neboť v neprospěch obžalovaného proti této části napadeného rozsudku (tedy pro absenci výroku o náhradě škody) nebylo odvolání podáno. Ministerstvo práce a sociálních věcí, jemuž byla dotace vrácena, se k trestnímu řízení v této trestní věci nikdy nepřipojilo, obec Vápenná se k trestnímu řízení připojila s nárokem na náhradu škody ve výši 95 000 Kč ohledně jednání popsaného pod bodem I./2 podané obžaloby, nicméně obžalovaný byl napadeným rozsudkem obžaloby v této části pravomocně zproštěn a obec Vápenná byla se svým nárokem na náhradu škody, v návaznosti na zprošťující výrok, podle § 229 odst. 3 tr. ř. odkázána na řízení ve věcech občanskoprávních.
55. Ze všech těchto důvodů bylo rozhodnuto výrokem shora uvedeným.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný.

Do dvou měsíců od jeho doručení je možno proti němu podat dovolání. Dovolání mohou podat nejvyšší státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoliv výroku rozhodnutí a obviněný pro nesprávnost výroku, který se ho bezprostředně dotýká. Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se za dovolání nepovažuje. Dovolání se podává u soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni (v daném případě u Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci). O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud v Brně. V dovolání musí být vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 3 tr. ř.) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu, s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až m) tr. ř. nebo § 265b odst. 2 tr. ř., o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve

prospěch nebo v neprospěch obviněného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Poškozený má možnost žádat o uspokojení nároku na náhradu škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo na vydání bezdůvodného obohacení získaného trestným činem, za který byla obžalovanému uložena majetková sankce tímto rozhodnutím, a to podle zákona č. 59/2017 Sb., o použití peněžních prostředků z majetkových trestních sankcí uložených v trestním řízení a o změně některých zákonů.

Olomouc 26. března 2024

JUDr. Vladimír Štefan v. r.
předseda senátu

Mgr. Magda Mihulová v. r.
zpracovala